

i Udkastet, at Understøttelsen skal være til deres Dyrettelse, og jeg har derfor tilladt mig at foreslaae, at det skal hedde: „Til Dyrettelse og Veblighedsbærelse“. Naar jeg dernæst ved samme Leilighed har foreslaaet, at det endvidere skulde hedde: „Høiere Folkes eller Bondeskoler“, da kommer det deraf, at endeel af disse Skoler oprettes under Navnet Bondeskoler, og andre under Navn af Folkeskoler, og jeg troer saaledes, at mit Forslag, saaledes affattet, indeholder en forbedret Redaction af dette Punkt i § 7. — Hvad det Forslag angaaer, jeg har tilladt mig at stille til § 10, og hvor jeg har foreslaaet, at Tallene 100, 50 og 25 forandres til 60, 30 og 15, da er det ganske vist en Nedsættelse i Alderstillaeggenes Størrelse, men jeg har ved Siden deraf foreslaaet, at der skulde tilføies Paragraphen en Bestemmelse om, at 800 Rd. kunde anvendes som Belønning for Skid til de i Kredsen værende Skoler og Hjaelpelærere, saaledes som Raadet finder passende. Det har ved dette Forslag slet ikke været min Hensigt at prutte; thi jeg hører ikke til dem, der er saa meget knap, hvor Talen er om at udrette noget til Gavn for Dplysningen, og jeg troer heller ikke det fremgaaer af de øvrige Forslag jeg har stillet, at jeg har søgt at nedsætte de Skolelærerne ved dette Forslag tiltænkte Indtægter, naagt Bestemmelsen om Skolepengene slet ikke forekommer mig at være nogen heldig Bestemmelse. — Jeg gaaer imidlertid hellere ind paa at give den samme Sum ud til Alderstillaeg, som oprindeligt er bestemt, naar der ved Siden deraf bliver bestemt en Sum, som skal anvendes som Belønning for Skid, thi efter de Betragtninger, jeg i flere Aar har dannet mig om denne Sags Ordning, har det stillet sig saaledes for mig, at man først bør stræbe hen til, at alle Skolelærerne, saavidt muligt, kunne faae det Reglementerede, og, hvor det ikke kan lade sig gjøre, bør den større Commune komme den mindre til Hjaelp. Jeg har ved Siden deraf ogsaa tænkt mig Alderstillaeg til Lærerne, men dernæst har det alletider staaet for mig som noget særdeles Gavnligt, at der blev uddeelt en Sum til de duestigste Lærere som Belønning for Skid; thi man maa ikke overse, at det er Folk, som for største Delen komme i Embede i en

ganske ung Alder, og jeg mener derfor, at det var godt, at der gaves en saadan Euvre til Skid. — Det er jo ganske sandt, hvad der blev udtalt under 1ste Behandling af Sagen, at der hos Landboerne er god Villie til at komme duestige Lærere imøde med Hensyn til en Forbedring i deres Kaar; men det er en ligesaa stor Sandhed, at der er en meget stor Uvillie til at give de udygtige og ligegyldige et saa betydeligt Tillæg som det foreslaaede, og dem er der desværre ogsaa endeel af, og da Alderstillaeg lige saavel komme den mindre som mere Dygtige til gode, har jeg meent, at man kunde paastjonne Dygtigheden noget derved, at bestemme en Sum som den af mig foreslaaede, til Uddeling, som Belønning for Skid. Vil man see hen til Lovens Motiver, saa fremgaaer det ogsaa klart deraf, at der i flere af de indkomne Erklæringer har været yttret Meget om det Tilraadelige deri. Det hedder nemlig i Motiverne til denne Paragraph: „at der fra flere Sider er blevet yttret den Anskuelse, at den Sum, der vil medgaae til Alderstillaeg, burde anvendes som Tillæg for de dygtigste og meest arbeidsomme Lærere;“ det er altsaa deraf klart, at der er Mange, som dele min Anskuelse. Jeg har tidligere tilladt mig at bemærke, at jeg gjerne gaaer ind paa at give samme Sum til Alderstillaeg, naar der maa blive bestemt en Sum, som kunde anvendes som Belønning for Skid, og hvilket jo isaafald kunde staae til 3die Behandling. Summen 800 Rd. kan jo siges at være noget vilkaarligt valgt, men jeg maa tillade mig at bemærke, at Grunden, hvorfor jeg har foreslaaet denne Sum, er, at, da den Nigsdaler pr. 12 Ld. Hartkorn, som er bragt i Forslag at skulle indkomme fra Landdistricterne, i Forbindelse med Kjøbstadbidragene i et Amt af c. 20,000 Ld. Hartkorn, omtrent vilde andrage 2000 Rd. eller maastee lidt Mere i hvert Amt, saa forekommer det mig, at man deraf passende kunde bruge de 800 Rd. til Belønning for Skid, og det Dvrige til Alderstillaeg. Efter et Gjennemsnit af Skolelærernes Antal i det Hele troer jeg omtrent, der vil blive 190 eller maastee nogle faa flere i hvert Amt; vilde man nu til 50 af disse Lærere uddele de foreslaaede 800 Rd., saa kunde 25 af dem faae omtrent 20 Rd. hver, og de andre 25